

Paulo Coelho

*Piedra Irmacı'nın
Kırsında Oturdum
Ağladım*

ÇEVİRİ: AYKUT DERMAN

PAULO COELHO

Piedra Irmağı'nın
Kıyısında
Oturdum Ağladım

Na margem do rio Piedra eu sentei e chorei, Paulo Coelho

© 1994, Paulo Coelho

© 1997, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Sant Jordi Asociados (Barselona, İspanya) aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

www.paulocoelhoblog.com

1. basım: 1997

41. basım: Ocak 2015, İstanbul

Bu kitabın 41. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: iStockphoto.com / Bernd Klumpp

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3 Güven İş

Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-510-097-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 10758

PAULO COELHO

Piedra Irmağı'nın
Kıyısında
Oturdum Ağladım

ROMAN

Çeviri
Aykut Derman

PAULO COELHO, 1947'de Brezilya'nın Rio de Janeiro kentinde doğdu. Kendini tümüyle edebiyata vermeden önce tiyatro yönetmenliği, oyunculuk, şarkı sözü yazarlığı ve gazetecilik yaptı. 1986'da yayımlanan *Hac* adlı ilk romanının ardından gelen *Simyacı* ile dünya çapında üne erişti. *Simyacı*, XX. yüzyılın en önemli yayıncılık olaylarından biri oldu ve 18 ülkede 30 milyon sattı. Coelho, *Brida* (1990) *Piedra Irmağı'nın Kıyısında Oturdum Ağladım* (1994), *Beşinci Dağ* (1996), *Işığın Savaşçısının Elkitabı* (1997), *Veronika Ölmek İstiyor* (1998), *Şeytan ve Genç Kadın* (2000), *On Bir Dakika* (2003), *Zâhir* (2005), *Portobello Cadısı* (2006), *Kazanan Yalnızdır* (2008), *Elif* (2010) ve *Akra'da Bulunan Elyazması* (2012) gibi yapıtlarıyla sürekli olarak çok-satar listelerinde yer aldı. 150 ülkede, 66 dilde yayımlanan kitaplarının toplam satışı 100 milyonu geçti. Bugüne kadar pek çok ödül ve nişana değer görülen Coelho, Birleşmiş Milletler Barış Elçisi ve Brezilya Edebiyat Akademisi üyesidir.

Paulo Coelho'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

<i>Simyacı</i> , 1996	<i>Hac</i> , 2006
<i>Beşinci Dağ</i> , 1998	<i>Portobello Cadısı</i> , 2008
<i>Veronika Ölmek İstiyor</i> , 2000	<i>Kazanan Yalnızdır</i> , 2009
<i>Şeytan ve Genç Kadın</i> , 2001	<i>Brida</i> , 2010
<i>Işığın Savaşçısının Elkitabı</i> , 2003	<i>Elif</i> , 2011
<i>On Bir Dakika</i> , 2004	<i>Akra'da Bulunan Elyazması</i> , 2012
<i>Zâhir</i> , 2005	

Sevgide birleşmeleriyle
Tanrı'nın kadın yüzünü görmemi
sağladıkları için I.C. ve S.B. için;
ilk saatin eşlikçisi, sevgisi ve heyecanıyla
çevresini coşturan Monica Antunes için;
Paulo Rocco'ya, birlikte sürdürdüğümüz
savaşımın sevinci, karşılıklı tartışmalarımızın
saygınlığı için;
Matthew Lora'a, *Yi Jing*'in bilgelik dolu,
"Direnmek gerekir," diyen
o satırını unutmadığı için.

“Ve hikmet bütün kendi oğulları tarafından
tasdik olundu.”

LUKA, VII, 35

Yazarın Notu

Bir adayı ziyaret etmekte olan bir İspanyol misyoneri, üç Aztek rahibiyle karşılaşır.

“Nasıl dua edersiniz?” diye sorar onlara.

“Tek bir dua biçimi biliriz biz,” diye cevaplar Azteklerden biri. “Şöyle deriz: ‘Tanrım, sen üçsün, biz üçüz. Merhametini esirgeme bizden.’”

“Güzel bir dua,” der misyoner. “Ama Tanrı’nın sizden tam olarak beklediği dua değil bu. Ben size çok daha iyi bir dua öğreteyim.”

Din adamı onlara bir Katolik duası öğretir ve İsa’nın öğretisini yaymak üzere yoluna devam eder. Yıllar sonra, onu İspanya’ya geri götüren gemi aynı adaya bir daha uğrar. Üst güverteden baskarken o üç rahibi kıyıda yine görür ve onlara el sallar.

Bunun üzerine üç adam, suyun üstünde yürüyerek ona doğru ilerlemeye başlar.

“Peder! Peder!” diye bağırır içlerinden biri, gemiye yaklaştığında. “Tanrı’yı hoşnut kılan o duayı bize yeniden öğret, biz onu bir türlü anımsayamadık.”

“Hiç önemi yok,” der, mucizeyi gören misyoner. Ve Tanrı’dan, onun her dili bildiğini daha önce akıl edemediği için, af diler.

Bu öykü, benim bu kitapta anlatmaya çalıştığım şeyi çok iyi açıklıyor. Bizler, çevremizi saran her şeyin olağanüstü olduğunun ender olarak farkına varıyoruz. Mucizeler hemen çevremizde gerçekleşiyor, Tanrı’nın işaretleri bize yol gösteriyor, melekler bize seslerini duyurmaya çalışıyor – ne var ki bize, Tanrı’ya ulaşmanın belirli formülleri ve kuralları olduğu öğretildiğinden, bütün

bunlara hiç dikkat etmiyoruz. Onun her yerde bizimle birlikte olduğunu anlamıyoruz.

Geleneksel tapınma usulleri önemli. Bu usuller, birlikte tapınmanın ve dua etmenin deneyimini başkalarıyla paylaşmamızı sağlıyor. Ama hiç unutmamalıyız ki, dinsel deneyim her şeyden önce, Tanrı sevgisinin *uygulanmasına* dayanır. Sevgideyse, kural yoktur. Din kitaplarının buyruklarını yerine getirmeye çalışabiliriz, yüreğimizi denetim altına almaya çabalayabiliriz, belirli davranış biçimlerini benimseyebiliriz; ama bütün bunlar bir işe yarayabilir. Her şeye karar veren kendi yüreğimizdir; onun karar verdiği şeyse, artık bizim yasamızdır.

Her birimiz, bunun böyle olduğunu bize belleten deneyimler yaşamışızdır. Zaman gelmiş, gözyaşları içinde şöyle dediğimiz olmuştur: “Değmez bir sevgi uğruna acı çekiyorum.” Acı çekeriz, çünkü aldığımızdan daha fazlasını verdiğimizize inanırız. Acı çekeriz, çünkü sevgimiz karşılıksız kalmıştır. Acı çekeriz, çünkü kendi kurallarımızı karşımızdakine benimsetememiştir. Ama boş yere acı çekeriz, çünkü gelişmemizin tohumu sevginin içindedir. Ne kadar çok seversek, dinsel deneyime o kadar yaklaşmış oluruz. Aydınlığa gerçekten ulaşmış olanlar, ruhları sevgiyle yanıp tutuşanlar, yaşadıkları dönemin tüm önyargılarına karşı durabiliyorlardı. Şarkılar söylüyor, gülüyor, yüksek sesle dua ediyor, dans ediyor, Aziz Paulus’un “kutsal çılgınlık” dediği şeye katılıyorlardı. Neşeliydiler, çünkü seven kişi, neyi olursa olsun yitirme korkusuna kapılmadan, dünyayı yenmiştir. Gerçek sevgi, kendini tümüyle vermektir.

Piedra Irmağı... bu, kendini verişin önemi üzerine yazılmış bir kitaptır. Pilar ve eşlikçisi, kurgusal kişilerdir, ne var ki Öteki Yarımızı arayışımızda, kaçınılmaz olarak karşı karşıya kaldığımız bir sürü çatışkının simgesidirler. Korkularımızı er geç yenmemiz gerekiyor – çünkü Tanrı’nın yolu, sevginin günlük deneyimlerinden geçiyor.

Keşiş Thomas Merton şöyle diyordu: “Ruhani yaşam, sevgiden başka bir şey değildir. İnsan, iyilik yapmak, yardım etmek ya da birini korumak istediği için sevmez. Böyle davranırsak, gelecek için basit bir şeyi hedeflemiş oluruz ve kendimizi eli açık ve bilge kişi olarak görürüz. Bu davranışın sevgiyle hiç ilgisi yoktur. Sevmek, başkasıyla birleşmek, onda Tanrı’nın kıvılcımını keşfetmektir.”

Dileğim, Pilar’ın *Piedra Irmağı* kıyısında döktüğü gözyaşlarının bize bu birleşmenin yolunu açabilmesi.

Piedra Irmağı'nın kıyısında...

...Oturdum ve ağladım. Efsaneye göre, bu ırmağın sularına düşen her şey, yapraklar, böcekler, kuş tüyleri, bunların hepsi ırmağın yatağında taşa dönüşürmüş. Ah! Yüreğimi bağrımdan söküp, akıp giden sulara atabilmek için neler vermezdim... Hiç acım kalmazdı o zaman, hiç pişmanlık kalmazdı içimde, anılarım olmazdı hiç.

Piedra Irmağı'nın kıyısında oturdum ve ağladım. Kışın soğuğu, yüzümdeki yaşları hissettirdi bana ve bu yaşlar, önümden akıp giden donmuş sulara karıştı. Bu ırmak bir yerlerde bir başka ırmağa kavuşuyor, sonra bir başkasına ve bütün bu sular, gözlerimden ve gönlümden çok uzaklarda, sonunda denize kavuşuncaya kadar böylece akıp gidiyor.

Gözyaşlarım böylece çok uzaklara akıp gitsin ve aşkım, bir gün onun için ağladığımı hiç bilmesin. Çok uzaklara aksın gözyaşlarım ve ben, ırmağı, manastırı, Pireneler'deki kiliseyi, birlikte yürüdüğümüz yolları unutayım.

Yolları unutacağım, dağları ve düşlerimin tarlalarını, o düşler ki benim düşlerimdi ve ben bunun bilincinde değildim.

O büyülü anı anımsıyorum, o andan başlayarak bir "evet" in ya da bir "hayır" ın varlığımızı tümüyle değiştirebileceği o anı. Çok gerilerde kalmış gibi geliyor bana, oysa aşkımı buluşumdan, ardından da onu yitirişimden bu

yana ancak bir hafta geçti.

Piedra Irmağı'nın kıyısında yazdım bu öyküyü. Ellerim donmuştu, bükülmüş bacaklarım giderek ağırlaşıyordu, ve her an soluklanmam gerekiyordu yazarken.

“Yalnızca içinde bulunduğun anı yaşamaya alış. Eski-yi anımsamak, bizden daha yaşlılara özgüdür,” diyordu sevdiğim adam bana.

Aşk belki de vaktinden önce yaşlandırıyor bizi; sonra, gençlik uçup gittiğinde yeniden genleşmemizi sağlıyor. Ama o anları unutmaya olanak var mı? İşte bu yüzden yazıyorum ben, hüznü hasrete dönüştürmek, yalnızlığı anılara dönüştürmek için. Bu öyküyü bitirdiğimde, kaldırıp Piedra Irmağı'na atabilmek için – böyle demişti beni ağırlayan kadın. O aziz kadının ağzından söylersem, ateşin yazdığını böylelikle sular söndürebilirdi.

Bütün aşk öyküleri birbirine benzer.

Çocukluğumuzu ve gençliğimizi birlikte geçirmiştik. Sonra o gitti, küçük kentlerdeki tüm erkek çocukların yaptığı gibi. Dünyayı tanımak istediğini, kurduğu düşlerin, Soria topraklarının çok ötesine uzandığını söylüyordu.

Birkaç yıl ondan haber alamadım. Zaman zaman bir mektup geliyordu, hepsi buydu, çünkü çocukluğumuzun ormanlarına, sokaklarına bir daha hiç dönmedi.

Öğrenimimi bitirdiğimde, Zaragoza'ya yerleştim ve onun haklı olduğunu anladım. Soria küçük bir kentti ve o küçük kentin tek büyük şairi, yolların, ancak üzerinde yürünürse yol olduğunu söylemişti. Fakülteye kaydoldum ve bir gençle nişanlandım. Ve kamu yönetimine girmek için açılacak bir sınava hazırlanmaya başladım. Öğrenim giderlerimi karşılamak için satış elemanlığı yaptım; sınavı kazanamadım, nişanlımdan da ayrıldım.

Derken, ondan daha sık mektup almaya başladım, zarfların üzerinde farklı ülkelerin pulları vardı. Kıskanıyordum onu. Yaşça benden büyük dosttu o, her şeyi bilen, dünyayı gezen, kanatları giderek büyüyen; oysa ben, bir yere kök salmaya çalışıyordum.

Günün birinde, mektuplarında Tanrı'dan söz etmeye başladı. Hepsi aynı yerden, Fransa'dan geliyordu. Bu mek-

tuplardan birinde, papaz okuluna girmek ve yaşamını dine adanmak istediğini bildiriyordu. Ona yazdığım cevapta, biraz daha beklemesini, böylesine önemli bir bağlanışa karar vermeden önce özgür yaşamını biraz daha uzatmasını söyledim.

Yazdığım mektubu yeniden okuyunca da yırtmaya karar verdim: Ben kim oluyordum da ona özgürlükten ya da bağlanıştan söz ediyordum? O, bu sözlerin ne anlama geldiğini biliyordu, oysa ben bilmiyordum.

Bir gün, dinsel konularda konuşmalar yaptığını duydum. Şaşırdım, hangi konuda olursa olsun, başkalarına bir şeyler öğretmek için henüz çok gençti. Ne var ki iki hafta önce, bana bir kart attı; kartın üzerine, Madrid'de küçük bir topluluğun önünde konuşacağını, benim de orada bulunmama çok önem verdiğini yazmıştı.

Zaragoza'dan Madrid'e dört saatte vardım; onu görmek istiyordum. Onu dinlemek istiyordum. Onunla bir kahvede oturmak, birlikte oyun oynadığımız zamanlardan söz etmek, ona, birbirimize dünyanın dolaşılamayacak kadar büyük olduğunu söylediğimiz zamanları anımsatmak istiyordum.

Cumartesi, 4 Aralık 1993

Konuşma, büyük bir salonda yapılacaktı, içerde de tahmin ettiğimden daha çok insan vardı. Bunu kendime nasıl açıklayacağımı bilemedim. “Ünlü biri mi olmuştu?” Mektuplarında bana bu konuda bir şey yazmamıştı. Çevremdeki insanlarla konuşmak, buraya neden geldiklerini sormak geldi içimden, ama buna cesaret edemedim.

Onu içeri girerken gördüğümde şaşırdım. Vaktiyle tanıdığım çocuğa benzemiyordu – ama, insan on bir yılda tabii ki değişirdi. Daha yakışıklı olmuştu, gözleri parlıyordu.

“Bize ait olanı bize veriyor,” dedi yanımda oturan bir kadın.

Tuhaf bir cümleydi bu.

“Neyi veriyor?” diye sordum.

“Elimizden alınmış olan şeyi: dinimizi.”

“Hayır, bize geri verdiği bir şey yok,” diye karşılık verdi, sağ yanımda oturan daha genç bir kadın. “Zaten bize ait olanı bize kimse geri veremez.”

“Öyleyse, burada ne arıyorsunuz?” dedi önceki kadın, sinirli.

“Onu dinlemek istiyorum. Onların tam olarak ne düşündüğünü anlamak istiyorum. Bizi vaktiyle ateşlerde yaktılar, aynı şeyi yeniden yapmaya kalkışabilirler.”

“O kendi adına konuşuyor. Elinden geleni yapıyor.”

Daha genç olan kadının yüzünde alaycı bir gülümseme belirdi ve önüne dönerek konuşmayı sona erdirdi.

“Bir papaz okulu öğrencisi için, yürekli bir davranış,” diye sürdürdü konuşmasını öteki kadın bana bakarak; kendine bir destekçi arıyordu.

Ben bunlardan hiçbir şey anlamıyordum; sesimi çıkarmadım, o da benim desteğimi aramaktan vazgeçti. Genç olanı, sanki onun suç ortağymışım gibi, bana göz kırptı. Oysa benim susuşumun nedeni başkaydı. O kadının söylediği şeyi düşünüyordum: “Papaz okulu öğrencisi.” Olamazdı bu. Öyle olsaydı, bana yazardı bunu.

Konuşmaya başladı, ama söylediklerine gerektiği gibi dikkatimi veremiyordum. “Daha düzgün bir kıyafet giymem gerekirdi,” dedim kendime; kıyafetimden neden bu kadar rahatsız olduğumu bilemesem de. Dinleyiciler arasında benim varlığımı fark etmişti; hakkımda ne düşündüğünü sezinlemeye çalışıyordum: Beni nasıl bulmuştu? On sekiz yaşında bir kızla yirmi dokuz yaşındaki bir kadın arasında ne fark vardı?

Onun sesi hep aynıydı. Ne var ki kullandığı sözcükler değişmişti.

İnsan, tehlikeye atılmayı bilmeli, diyordu. Yaşamın mucizesini ancak, beklemediğimiz şeyler olup bittiğinde gerçekten anlıyoruz.

Tanrı, güneşi her gün yeniden doğdurarak, bizi mutsuz kılan her şeyi değiştirmemiz için zaman tanıyor bize. Oysa biz her gün, böyle bir zamanın bize bağışlandığını görmezden geliyoruz, bugünün düne benzediği gibi, yarına da benzeyeceğini düşünüyormuş gibi davranıyoruz. Ama dikkatini yaşamakta olduğu güne veren kişi, o büyümlü anın varlığını keşfediyor. O büyümlü an belki de sabah anahtarı kilide soktuğumuz dakikada, akşam yemeğini izleyen suskunluk sırasında, bize birbirinin benzeri gibi gelen binbir şeyde gizli. Ama öyle bir an var ve işte o anda yıldızlar tüm güçleriyle içimize doluyor ve bizi mucizeler gerçekleştirmeye hazır hale getiriyor.

Mutluluk kimi zaman bir kutsamadır – ama çoğu zaman bir fetihtir. Günün o büyümlü anı, değişmemize yardım ediyor, bizi düşlerimizin peşinde koşmak için yola koyulmaya itiyor. Acı çekeceğiz, zor zamanlar yaşayacağız, ne var ki bunlar geçici, iz bırakmayan dönemler olacaktır. Ve daha sonra geriye dönüp gururla ve inançla bakacağız.

Kendini tehlikeye atmaktan korkan kişiye ne yazık! Çünkü o kişi belki de hiç düş kırıklığına uğramayacak ve

peşinden koşacak bir düşü olanlar kadar acı çekmeyecek. Ama dönüp de arkaya baktığında (Çünkü her zaman, sonunda dönüp arkamıza bakarız.), yüreğinden şu sözcüklerin döküldüğünü duyacak: “Tanrı’nın, yaşadığın her güne ektiği mucize tohumlarını ne yaptın? Yaradan’ın sana bağışladığı yetenekleri ne yaptın? Hepsini bir çukura gömdün, çünkü onları yitirmekten korkuyordun. İşte, şimdi elinde kalan, yaşamını yitirmiş olmanın kesinliği.”

Bu sözleri duyan kişiye ne yazık! Mucizelere o anda inanacak, ama varlığının büyümlü anları geçip gitmiş olacak.

Paulo Coelho

*Piedra Irmağının
Kıyısında Oturdum
Ağladım*

Günümüzün en çok okunan yazarlarından biri olan Paulo Coelho, bu romanında Tanrı'nın kadın yüzünü keşfediyor. Mucizevi bir güce sahip, kendini dine adanmış bir erkek ve onun aşkını isteyen, bu aşkı Tanrı'yla bile paylaşmaya yanaşmayan bir kadın: Pilar. Güçlü, ayakları yere sağlam basan bir kadın olan Pilar, çocukluk yıllarında yakın arkadaş olduğu bir erkekle on bir yıl sonra karşılaşır, onun büyüüne yeniden kapılır. Oysa genç adam onun duygularını paylaşsa da karar verememekte, arzularını özgür bırakmamaktadır. Birlikte çıktıkları bir yolculuk, Pilar'ın yüreğini değişik deneyimlere açar. Yaptıkları bu uzun yolculuk boyunca, kendi yazgılarının ardına düşen çift, bir çözüm bulabilecek midir? *Piedra Irmağının Kıyısında Oturdum Ağladım*, çok farklı bir tutkuyu anlatıyor.

“Gerçek aşkın koşulsuz bir teslimiyet olduğunu anlatan eşsiz bir metin.”

Fabio Gambaro, *La Settimana*

“Paulo Coelho, eğer 20 yaşında olsaydım, bu kitabı yanıma alır, tüm dünyayı dolaşırdım.”

Bernard Pivot, *Le Boullion de Culture*

Kapak resmi: BERND KLUMPP

17,50 TL
KDV DAHİL

ISBN 978-975-510-097-5

